

Zemkopības ministrija

Priekšlikumi austrumu mencu piezvejas kvotas izmantošanai 2020.gadam

- *Padomes 2019. gada 30. oktobra Regula (ES) 2019/1838, ar ko 2020. gadam nosaka konkrētu zivju krājumu un zivju krājumu grupu zvejas iespējas, kuras piemērojamas Baltijas jūrā, un attiecībā uz konkrētām zvejas iespējām citos ūdeņos groza Regulu (ES) 2019/124*
- Latvijas austrumu mencas piezvejas kvota 2020.gadam – **171 tonna**

1. Mencu specializētā zveja

- Specializētai mencu zvejai 2020.gadā noteikts liegums. Ministrija neredz iespēju piešķirt mencu zvejas limitus zvejniekiem, kas iepriekš specializējās mencu zvejā un neveica citu sugu – brētliņu, reņģu vai plekstu zveju Baltijas jūrā.

1. Mencu specializētā zveja

- 2020.gadā pieņemtais austrumu mencu piezvejas kvotas izmantošanas sadalījums nekādā veidā neietekmēs austrumu mencu kvotas sadali, kad specializētā austrumu mencu zveja Baltijas jūrā tiks atjaunota.
- Pēc austrumu mencu specializētās zvejas atjaunošanas Baltijas jūrā ministrija austrumu mencu nozvejas kvotu sadalīs proporcionāli 2019.gada sākumā uzņēmumiem ar ministrijas 2018.gada 28.novembra lēmumu Nr.104 «Par rūpnieciskās zvejas limitiem un to izmantošanas kārtību Baltijas jūrā un Rīgas jūras līcī aiz piekrastes ūdeņiem 2019.gadā» piešķirtajiem austrumu mencas nozvejas limtiem.

2. Jūras piekrastes zveja

2.1. Mencu piezvejas limits

- Saskaņā ar Zvejniecības likumu zvejai piekrastē iedala ne mazāk par 3% no kvotas (3% no 171 t = 5 t).
- Lai samazinātu potenciālo risku piekrastes zvejas apturēšanai, ministrija ierosina 2020.gadā mencu piezvejas limitu piekrastes zvejai noteikt **6% jeb 10 t apmērā**.
- Nav paredzēta piekrastes zvejai noteikto mencu piezvejas limitu sadalīšana sīkāk pa piekrastes pašvaldībām.

2. Jūras piekrastes zveja

2.2. Mencu piezvejas regulācija un uzraudzība

- Piekrastes zvejnieku papildus pienākumi:
  - Konstatējot mencu piezveju $\geq 10\%$, nākamajā reizē zvejas rīkus ievieto ne tuvāk kā divu jūras jūdžu attālumā no vietas, kur konstatēta lielāka apjoma mencu piezveja vai tajā pašā vietā zveju atsāk ne ātrāk kā 72 h pēc zvejas rīku izcelšanas;
  - Mencu piezvejas datus apkopo par katrām desmit dienām un iesniedz VVD, informāciju nosūtot ar elektronisko vai mobilo saziņas līdzekļu starpniecību.

2. Jūras piekrastes zveja

2.2. Mencu piezvejas regulācija un uzraudzība

- Zvejnieku papildus pienākumi, veicot zveju Rucavas, Nīcas, Grobiņas un Pāvilostas novadu un Liepājas pilsētas teritorijas piekrastes ūdeņos, sākot no 1.maija līdz gada beigām:

Ar elektronisko vai mobilo saziņas līdzekļu starpniecību

- nosūtīt VVD ziņojumus par plānoto iziešanas laiku jūrā;
- nosūtīt VVD iepriekšējus paziņojumus par paredzamo ienākšanas laiku zivju izkraušanas vietā (norāda kuģa nosaukumu, izkraušanas vietu, ienākšanas laiku, nozvejotās sugas un to nozvejas apjomu), papildus norāda katra zvejas reizē izmantotā zvejas rīka lielākā garuma, atvēruma divas koordinātas.

3. Brētliņu un reņģu zveja aiz piekrastes ūdeņiem

Baltijas jūras reņģu un brētliņu zvejnieku mencu piezvejas 2018.gadā

Uzņēmums	Kopā nozvejotais reņģu un brētliņu apjoms, t	A-mencas piezveja, t	Nozvejotais mencas daudzums pret reņģu un brētliņu nozveju, %
A	100	0,0	0,00
B	7596	0,0	0,00
C	608	0,0	0,00
D	2935	1,1	0,04
E	4274	0,0	0,00
F	8192	4,6	0,06

- Uz 100 t reņģu un brētliņu nozvejota 0 – 0,1 t mencas

3. Brētliņu un reņģu zveja aiz piekrastes ūdeņiem

- Ministrija ierosina 2020.gadā zvejai Baltijas jūrā **uz 500 t brētliņu un reņģu limita iedalīt 1 t mencu piezvejas limitu.**
- 2020.gadā zvejai Baltijas jūrā aiz piekrastes ūdeņiem iedalāmas kopumā 31982 t brētliņu un reņģu, tātad **kopā tiktu iedalītas 64 t mencu piezvejai.**
- Tā kā līdz šim mencu piezveja reņģu un brētliņu zvejā Rīgas jūras līcī aiz piekrastes ūdeņiem atbilstoši nozveju datiem nav bijusi konstatēta, ministrija ierosina šai zvejai neparedzēt mencu piezvejas limitu.

4. Plekstu zveja aiz piekrastes ūdeņiem

- Ņemot vērā institūta «BIOR» sniegto rekomendāciju, **ministrija ierosina ierobežot pieļaujamo plekstu nozvejas daudzumu 2020.gadā un noteikt to zvejai aiz piekrastes ūdeņiem 1500 t apmērā.**
- **Ministrija ierosina, ka mencu piezvejas kopējais limits plekstu zvejā uz 1500 t varētu sastādīt 80 t (uz 100 t plekstu 5,3 t mencu).**

4. Plekstu zveja aiz piekrastes ūdeņiem

- Pēc institūta «BIOR» atzinuma mencu piezveja būtiski atšķiras pa zvejas apakšrajoniem:
  - 28. zvejas apakšrajonā grunts tralu zvejā mencu nozvejas proporcija vidēji ir 9%;
  - 25. un 26. zvejas apakšrajonā – mencu nozvejas proporcija attiecīgi ir 84% un 89%;
- Nemainot zvejas vietas (25. un 26. zvejas apakšrajons) un nozvejojot 1500 tonnas plekstu, mencu piezveja vairākkārt pārsniegs 171 tonnu limitu. Lielākās mencu nozvejas paredzamas 26. zvejas apakšrajonā (pēc iepriekšējo gadu datiem mencu nozveja šajā rajonā varēja pārsniegt pat 1500 tonnas).
- Ja zvejnieki grunts tralēšanu veiks tikai 28. zvejas apakšrajonā, tad pastāv lielāka iespējamība, ka mencu nozvejas limits netiks pārsniegts.

4. Plekstu zveja aiz piekrastes ūdeņiem

- Ņemot vērā institūta «BIOR» atzinumā teikto, ka plekstu zvejā Baltijas jūras **25. un 26. apakšrajonā nozvejas sastāvā dominē menca, institūts rekomendē 2020.gadā šajos zvejas rajonos aiz piekrastes ūdeņiem paredzēt plekstu zvejas liegumu.**

5. Mencu piezvejas kvotas rezerve, mencu piezvejas tiesību apmaksā un savstarpējās apmaiņas iespējas

- Veicot mencu piezvejas kvotas sadali atbilstoši iepriekš minētajam, **ministrija rezervē vēl saglabātu 17 t austrumu mencas kvotu, lai novērstu iespējamus riskus citu sugu zvejas turpināšanai.**
- **Samaksa par piešķirto mencu piezvejas apjomu, būtu veikama pēc faktiskās nozvejas katra mēneša beigās.**
- Uzņēmumiem tiktu **saglabāta iespēja veikt savstarpējas mencu piezvejas limita apmaiņas.**

6. Mencu nozvejas kvota Baltijas jūras rietumu daļā

- Ņemot vērā to, ka pēdējos gados nav veikta rietumu mencu zveja aiz piekrastes ūdeņiem, bet iedalītā rietumu mencu kvota, veicot starptautiskas zvejas iespēju apmaiņas, ir iemainīta pret austrumu mencu zvejas iespējām, nav piemērojami iepriekšējo gadu zvejas efektivitātes rādītāji, lai veiktu rietumu mencu zvejas iespēju sadali 2020.gadam. Ministrija ierosina **neiedalīt uzņēmumiem specializētai zvejai Latvijai piešķirto rietumu mencas kvotu (137 t).**
- Ministrija piedāvā **veikt starptautisku zvejas iespēju apmaiņu, iemainot rietumu mencas kvotu pret austrumu mencas kvotu,** kas ļautu novērst iespējamos riskus citu sugu zvejas turpināšanai un nepieciešamības gadījumā palielināt austrumu mencu piezvejas limitus konkrētiem uzņēmumiem vai zvejai piekrastē.
- Gadījumā, ja uzņēmums nolemtu veikt brētliņu vai plekstu zveju 22.-24.apakšrajonā, lai segtu iespējamo rietumu mencu piezveju, ministrija ierosina daļu rietumu mencas kvotas saglabāt rezervē un neapmainīt pret austrumu mencas zvejas iespējām.

7. Rīcība mencu piezvejas limitu pilnīgas apguves gadījumos

- Katrs zvejas uzņēmums pats būtu atbildīgs par reņģu, brētliņu un plekstu piezvejā iegūto mencu daudzumu.
- Gadījumā, ja uzņēmums būs pilnībā izmantojis tam piešķirto mencu piezvejas limitu un apmaiņas ceļā no citiem zvejniekiem nespēs iegūt papildu mencu limitu, kā arī ministrijai nebūs pieejams brīvs mencu piezvejas limits, **uzņēmumam zveja būs pilnībā jāpārtrauc, jo tam vairs nebūs limita mencu piezvejas segšanai.**
- Ja 2020.gadā pilnībā tiks izmantota Latvijai noteiktā kopējā austrumu mencas piezvejas kvota, Latvijai nāksies slēgt jebkura veida zveju Baltijas jūrā un Rīgas jūras līcī, neatkarīgi no potenciālā mencu piezvejas apjoma, gan aiz piekrastes, gan piekrastes ūdeņos.

Paldies par uzmanību!